

V plameňoch

A detailed illustration of a dragon breathing fire. The dragon is depicted in a dynamic, roaring pose, with its mouth wide open, emitting a large plume of bright orange and yellow flames. The dragon's body is covered in scales, and its wings are partially visible. The background is dark, making the fire and the dragon stand out prominently.

PATRICK
NESS

DRŽITEĽ PRESTÍŽNEHO OCENENIA CARNEGIE MEDAL

V plameňoch

Patrick Ness
je autorom týchto kníh:

NESPÚTANÝ CHAOS

Počúvaj nôž

Nájdí odpoveď

Prebud' monštrum

Ďalšie knihy od autora:

Sedem minút po polnoci

My ostatní tu len tak žijeme

Niečo viac

Najdlhší deň Adama T.

Naším nebom bol oceán

Noc žeriava

V plameňoch

PATRICK
NESS

slovar

Text © 2020 Patrick Ness

Cover illustration © 2020 Alejandro Colucci

Published by arrangement with Michelle Kass Associates Ltd, London

“Burn Up”

Lyrics by Siouxsie Sioux

© Copyright 1998 BMG Rights Management (UK) Limited,
a BMG Company & Domino Publishing Company Limited.

All Rights Reserved. International Copyright Secured.

Used by Permission of Hal Leonard Europe Limited.

Translation © Michal Jedinák 2022

Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2023

ISBN 978-80-566-5842-0

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovat ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými, alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Z anglického originálu *Patrick Ness – Burn*, ktorý vyšiel vo vydavateľstve Walker Books Ltd, London 2020, preložil Michal Jedinák.

Zodpovedná redaktorka Eva Piarová

Editorka Dana Brežňanová

Vydalo Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava v roku 2023.

Sadzba Alias Press, s. r. o., Bratislava

Tlač FINIDR, s. r. o., Český Těšín

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1

www.slovart.sk

Venujem zlatej duši Kim Curranovej.

*Kráľ Salamander, tak si hovorí,
nebude mať pokoj, kým svet nezhorí.
Ohnivým kladivom máva vlúdny pekelník,
zem zmení na vyhňu, v ktorej neprežije nik.*

– Siouxsie Sioux

Hor, bejby, hor!

– The Trammmps

Prvá část

1

V studený nedeľný večer roku 1957 – práve v deň, keď Dwight David Eisenhower druhý raz zložil prísahu prezidenta Spojených štátov amerických – čakala Sarah Dewhurstová so svojím otcom na parkovisku čerpacej stanice Chevron na draka, ktorého najal ako pomocníka na farmu.

„Niečo ho zdržalo,“ ticho poznamenala Sarah.

„*To.*“ Otec si odpľul na olejom nasiaknutú zem, slinami triafal praskliny na zamrzutej kaluži. „*To.* Nie *ho.* Neoslovuj to menom. A nepovedz mu *svoje.*“

Nevysvetľovalo to drakovo meškanie. Alebo možno mala odpoveď hľadať v otcovej strohosti a roztrpčených pľuvancoch.

„Mrzne,“ povedala.

„Je zima.“

„Môžem počkať v aute?“

„Ty si so mnou chcela ísť.“

„Nevedela som, že príde neskoro. Že *to* príde neskoro.“

„Nedá sa im dôverovať.“

Tak prečo si ho najal? pomyslela si, mala však dosť rozumu, aby to nevyslovila. Odpoveď aj tak poznala: nemohli

si dovoliť ľudí, ktorí by vyčistili dve južné polia. Treba tam vysadiť plodiny a potom budú mať nádej – malú, ale aj to je niečo –, že im banka nezoberie farmu. Keby drak zhruba za mesiac spálil stromy a poodnášal popol a zvyšky, Gareth Dewhurst by mohol koncom februára zorať pahrebu párom lacno prenajatých koní a pluhom, ktorý je tridsať rokov po záruke. V apríli by boli nové polia pripravené na sadenie. A možno *to* by stačilo na presvedčenie veriteľov, aby im dali čas do žatvy.

Takéto zdrvujúce, vyčerpávajúce myšlienky prenasledovali Sarah aj jej otca celé dva roky od smrti jej matky, kým farma pomaly prerastala schopnosti dvoch ľudí starať sa o ňu a čoraz hlbšie sa prepadávala do dlhu. Mali toľko starostí, že aj smútok musel ísť bokom, aby mohol otec pracovať každú prebdetú hodinu a ona vždy, keď nebola v škole.

Sarah začula, ako otec pomaly vydýchol nosom. Vždy to uňho predznamenávalo prívetivejšie správanie.

„Zober si auto a choď domov,“ ticho jej povedal ponad plece.

„A čo zástupca Kelby?“ Sarah stiahlo žalúdok ako vždy, keď si pomyslela na zástupcu Kelbyho.

„Naozaj si myslíš, že by som sa stretol s nájomným pazúrom, keby som nevedel, že Kelby dnes večer nie je v službe? Zober si auto.“

Aj keď stála poldruha metra za ním, zamaskovala úsmev. „Ďakujem, oci.“ Chýbalo ešte zopár mesiacov, kým dovŕši šesťnásť a bude môcť v štáte Washington získať vodičský preukaz, ale kvôli farmárčeniu sa veľa vecí prehliadalo. Pokiaľ nehliadkoval zástupca Kelby. A pokiaľ nehľadel na Sarah Dewhurstovú s oveľa tmavšou kožou ako jej otec a ove-

V PLAMEŇOCH

la svetlejšou, akú mala jej drahá zosnulá matka. Zástupca Kelby si o tom myslel svoje. Veľmi by ho potešilo, keby Sarah Dewhurstová, dcéru Garetha a Darlene Dewhurstovcov, prichytil za volantom, a ktovie, čo by potom mohol urobiť.

Sarah si utiahla opasok na kabáte. Patrila mame a už jej začínal byť malý, no nie natoľko, aby našla peniaze na nový. Bol jej tesný v pleciach, ale aspoň ju dostatočne hrial. Takmer.

Keď si strčila ruky do vreciek, začula krídla.

Do polnoci zostávala hodina – benzínka bola zavretá, svietili iba bezpečnostné svetlá –, mrazivú oblohu posievali hviezdy a jej stredom sa tiahol biely pás Mliečnej cesty. Táto časť krajiny bola známa daždivým počasím. Alebo presnejšie nekonečnými sivými dňami. Ale táto noc, dvadsiateho januára 1957, bola jasná. Nízko nad horizontom visel trojštvrťový mesiac, žiaril, ale nesebecky dovolil vyniknúť aj bodkám hviezd. Bodkám, ktoré teraz prekryl tieň.

„Nezhypnotizuje ťa,“ povedal otec. „Sú to babské reči. Je len zviera. Veľké a nebezpečné, ale stále iba zviera.“

„Zviera, ktoré rozpráva,“ pripomenula mu.

„Zviera bez duše je len zviera, bez ohľadu na to, koľkými slovami sa naučí klamať.“

Ľudia nedôverovali drakom, aj keď medzi nimi už dve-sto rokov vládol mier. Otcove predsudky neboli pre jeho generáciu nezvyčajné, ale Sarah by zaujímalo, do akej miery pramenia z toho, ako dôsledne tieto výrečné, tajomné tvory ľudí ignorovali, s výnimkou hrstky drakov, ktorí boli ochotní prijať prácu. Medzi Sarahinými vrstovníkmi by ste však ťažko hľadali tínedžera, ktorý by nechcel byť jedným z nich.

Tento drak prilietal zo severu a Sarah si rada predstavovala, že prichádza z veľkých dračích Pustatín v západnej

Kanade, jednej z mála oblastí na svete, kde draci lietajú v divočine, žijú vo vlastnej spoločnosti a chránia si svoje tajomstvá. Vedela, že to nie je reálne. Od Kanady ich delilo takmer tristo kilometrov a od Pustatiny ešte o tristo viac. Okrem toho, kanadskí draci prerušili oficiálnu komunikáciu s ľuďmi desať rokov pred narodením Sarahinho otca. Ktovie, čo počas tých päťdesiatich rokov v Pustatinách robili. Ak jednotlivci, ktorí sa stále dali najímať, odpoveď na tú otázku poznali, nikdy neodpovedali. Drak pravdepodobne priletel z inej farmy, z ďalšieho miesta, kde ho mali len za opovrhnutiahodného, mizerne plateného roboša.

Letelo to k nim.

On, pomyslela si Sarah. *Letí k nám on*. Jediný dôvod, prečo si nemyslela, že je to samica, bol, že otec sa preriekol, keď draka prvý raz spomenul. „Nie je to nelegálne,“ povedal, hoci Sarah to vedela, „ale ťažkostiam sa tak či tak nevyhne-
me. Budeme nenápadní, a keď už začne pracovať, nikto ho nebude môcť zastaviť.“

Nebola si istá, čo sa za týždeň stalo, že tak neoblomne prešiel z *ho* na *to*.

V svetle čerpacej stanice drak vyzeral ako krúžiaca silueta, no Sarah napriek tomu zaskočila jeho veľkosť. Od konca jedného krídla po koniec druhého mal pätnásť metrov, možno šestnásť.

Tento drak bol malý.

„Oci?“ hlesla.

„Ticho.“

Sledovali, ako smeruje k nim, ale potom sa znova vzniesol k oblohe. Bolo tam dosť svetla a civilizácie, aby sa človek cítil v bezpečí, a dosť tmy a nedostatku ľudí, aby sa tak cítil aj

V PLAMEŇOCH

drak, keďže im hrozili problémy, ako správne podotkol otec. Ale tento drak bol zjavne opatrnejší ako väčšina jeho druhov.

Keď konečne pristál, pochopila. Aj to, prečo je taký malý.

„Je modrý,“ porušila hneď niekoľko otcových pravidiel.

„Nebudem ti opakovať, že máš byť *ticho*,“ povedal. Ani sa za ňou neobzrel, zrak upieral iba na draka.

Naozaj bol modrý. *Naozaj* je *to* modré, opravila sa v duchu Sarah, no nebola to, pravdaže, pravá modrá, ale farba koní a mačiek, tmavá striebrosivá, ktorá má v správnom svetle modrastý nádych. V každom prípade nemal bordové zafarbenie kanadských drakov, ktorých občas videla pracovať na farmách alebo ktoviekam a ktovieprečo letieť ponad vzdialené hory.

Ale modrý? Modrý boli z Ruska, prinajmenšom pôvodom. Boli veľmi vzácní – Sarah ich videla iba v knihách a poriadne ju prekvapilo, že o tomto nezachytila nijaké miestne chýry. Ruský drak znamenal nepríjemnosti aj z iných dôvodov, lebo predseda vlády Sovietskeho zväzu Chruščov sa v poslednom čase prakticky každý týždeň vyhrážal, že Sarahinu krajinu vyhubí. Draci sa do ľudskej politiky nemiešali, ale jeho prítomnosť na farme Dewhurstovcov sa určite nestretne s nadšením.

Pristál tesne mimo kruhu svetla z neónového štítu benzínky, zatiaľ čo Sarah s otcom stáli priamo v jeho strede. Zem sa pri jeho pristátí nezachvela – keď doplachtil, opatrne pribrzdil nohami –, ale zatriasla sa, keď k nim drak vykročil s hlboko sklonenou hlavou aj krkom, pazúry na konci krídel sa pri každom kroku zarývali do pôdy a veľké krídla sa mu nadúvali po bokoch. Snažil sa pôsobiť mohutnejšie a hrozivejšie.

Keď konečne vstúpil do kruhu svetla, zbadala, že má iba jedno oko. Druhé bolo zjazvené a zavreté viečko zošíť stehmi

hrubými ako povrazy. Drak zastal pred nimi a dva razy sa zhlboka nadýchol. Sarah čakala, že to urobí. Draci majú ostrejší čuch ako lovecké psy. Povrávalo sa, že okrem pachu vycítia aj strach či klamstvo, bol to však asi taký nezmysel ako to, že dokážu človeka zhypnotizovať.

Pravdepodobne.

„Ty si ten muž?“ opýtal sa. Slová zaburácali hlboko v hrudi tvora, Sarah ich skôr cítila, ako počula.

„Kto iný by som bol?“ odvetil otec a Sarah prekvapilo, že mu v hlase začula dobre skrývaný podtón strachu. Drak podozrievavo prižmúril oko. Otcovi zjavne nerozumel a otec to na ňom videl. „Som ten muž,“ dodal.

Drak si ho premeral od hlavy po päty, potom obrátil zrak k Sarah.

„Jej daj pokoj,“ varoval ho otec. „Je tu iba ako svedkyňa, keďže to bola podmienka.“

To Sarah prekvapilo. Podmienka? Otec v nej vyvolal dojem, že to bol len jej otravný výmysel.

Drak držal hlavu pri zemi, ale krk ohol do oblúka. Vyzeral ako had, ktorý sa chystá zaútočiť. Priblížil nos k otcovi, bol tak blízko, že by ho jediným chňapnutím mohol zožrať.

Lenže draci jedli ľudí už iba veľmi zriedka.

„Výplata,“ zahrnel. Jedno slovo, nijaká otázka.

„Potom,“ odvetil otec.

Drak rozprestrel krídla. „Teraz.“

„Lebo čo? Spáliš ma?“

Drakovi opäť zaburácalo v hrudi a Sarah na okamih spanikárila, zlakla sa, že otec zašiel príďaleko. Drak prišiel o oko. Možno sa necítil viazaný prímerím...

Vtedy si všimla, že sa smeje.

V PLAMEŇOCH

„Prečo už draci nezabíjajú ľudí?“ spýtal sa drak, kútiky úst sa mu skrútili nahor.

Otca to zmiatlo. „Čože?“

Ale drak si sám odpovedal: „*Civilizácia.*“ Sarah aj napriek neľudskému (a neruskému) prízvuku tvora bez duše počula trpké pobavenie, s ktorým formuloval každé slovo. „Polovicu,“ vyjednával drak.

„Potom,“ povedal otec.

„Polovicu teraz.“

„Štvrtinu. Tri štvrtiny potom.“

Drak sa zamyslel, oko sa na chvíľu znova obrátilo k Sarah. *Nemôže ňu to zhypnotizovať*, pripomínala si. *Nedokáže to.*

„Prijateľné,“ zahrnel drak. Sadol si na zadné a čakal, kým dostane štvrtinu výplaty. Gareth Dewhurst sa obrátil k dcére a stroho prikývol. Boli na to pripravení. Sarah podišla k autu, otvorila dvere na strane spolujazdca a siahla do priehradky na rukavice. Vybrala maličkú lesklú hruďku zlata, ktoré otec vytavil z lacného snubného prsteňa. Bol to ich celý majetok. Na vyplatenie zvyšku odmeny za prácu pre draka im nič nezostalo, ale otec odmietol všetky Sarahine námietky. Povedal iba: „Postarám sa o to.“ Usúdila, že chce roztaviť mamin strieborný servis a bude dúfať, že drak prijme aj menej vzácny kov, čo by pravdepodobne spravil.

Ale čo ak odmietne? Čo ak sa mu nebude páčiť, že ho podviedli? Lenže čo iné mu zostane? Ani zástupcom, ktorí nie sú Kelby, nebude ktovieako záležať na nespravodlivo odmenenom drakovi. Sarahinmu žalúdku sa to však nepáčilo. Máločo sa mu páčilo. Ukladala doň svoju úzkosť. A v poslednom čase jej mala až-až.

Priniesla hrudku zlata otcovi. Keď si ju vzal, kývol jej hlavou. Pochvala za odvalu, pomyslela si. Otec sa pozrel na draka a dal mu oňuchať zlato. Tvor sa nadýchol tak prudko, akoby mu chcel hrudku vyfúknuť z prstov.

„Mizerná pláca,“ povedal drak.

„Tak sme sa dohodli,“ namietol otec.

„To, na čom sme sa dohodli, je mizerné.“ Drak napriek tomu roztvoril pazúry na prednej nohe a otec mu medzi ne vložil zlato.

„Dohodli sme sa v prítomnosti svedkyne,“ vyhlásil otec. „Vyplatil som ti štvrtinu pláce. Sme vyrovnaní.“

Po chvíli drak prikývol.

„Vieš, kde je farma?“

Drak opäť prikývol.

„Budeš spať na poliach, ktoré máš vyčistiť. Pracovať začneš zajtra ráno.“

Drak neprikývol, iba sa znova usmial, akoby mu nešlo do hlavy, prečo si nechá rozkazovať človekom.

„Čo je?“ otec sa zamračil. „Čo sa ti nepáči?“

Drakovi sa z hrude vydral burácajúci smiech a stručne zopakoval: „Civilizácia.“

Vzniesol sa tak nečakane, že nápor vzduchu Sarah a jej otca takmer zrazil z nôh. Vzápätí bol z draka zasa iba tieň na oblohe.

„Vie, kde je farma?“ čudovala sa Sarah.

„Potreboval si obzrieť, čo ho čaká.“ Otec kráčal k autu.

„Kde som bola ja?“ Sarah šla niekoľko krokov za ním. „Povedal si, že k drakovi si sa dostal cez sprostredkovateľa pána Inagawu...“

V PLAMEŇOCH

„Nemusiš vedieť o všetkom.“ Sadol si za volant a zabuchol dvere.

Sarah otvorila dvere na strane spolujazdca, ale nenastúpila. „Sľúbil si mi, že môžem šoférovať.“

Opäť ten dlhý výdych nosom. „Hej, sľúbil.“

O chvíľu vyšli na cestu. Sarah napriek tvrdohlavej spojke hladko radila, aj keď tejto časti krajiny dominovali kopce a zákruty. Vyhýbala sa dieram na ceste, používala smerovku napriek tomu, že široko-ďaleko nebolo vidieť iné autá, a netlačila príliš na plyn, lebo otec to neznášal. Absolútne nemal dôvod sťažovať sa na jej jazdu. Ale aj tak frflal.

„Nie tak rýchlo,“ napomenul ju, keď zišli z posledného dláždeného úseku cesty vo Frome, čo bolo malé washingtonské mestečko, na ktorého okraji, ďaleko od centra, stála ich farma. „Nikdy nevieš, kedy ti do cesty skočí jeleň.“

„Na oblohe je drak.“ Vyzrela cez čelné sklo k hviezdám. „Jelene sa poschovávali.“

„Ak majú rozum,“ poznamenal otec. Aspoň prestal komentovať jej šoférovanie. Temnú cestu osvetľovali len reflektory. Nijaké pouličné lampy alebo svetlo z okien domov, pretože tam žiadne nestáli. Obklopoval ich iba hustý les tmavý ako noc. Chvíľu sa viezli potichu. Sarah myslela na to, že o krátkych šesť hodín musí vstať a ešte pred odchodom do školy nakrmiť sliepky a prasce.

Vtom si na niečo spomenula. „Čo si to hovoril o svedkoch? Čoho som bola svedkyňou?“

„Draci sú presvedčení, že ľudia klamú,“ vysvetľoval otec, ale neospravedlnil sa jej za to, že to pred ňou zatajil. „Pri každej dohode musí byť aspoň jeden svedok.“

„Svedkovia nemôžu klamať?“

„Pravdaže, aj sa to stáva, ale prinajmenšom sa podelia o vinu. Obaja sa stanú nedôveryhodnými.“ Pokrčil plecami. „Dračia filozofia.“

„Aj *my* sme klamali.“

Pozrel sa na ňu.

„Áno, klamali,“ trvala na svojom. „Nemáme zlato, aby sme mu na konci mohli zaplatiť.“

„Hovoril som ti, že si s tým nemáš lámať hlavu.“

„Nemôžem na to len tak zabudnúť. Draci sú nebezpeční a my sme ho oklamali. Sme spoluvinníci.“

„Ty za nič nemôžeš, Sarah.“ Jeho tón neprípúšťal ďalšie otázky, a už vôbec nie o jeho podiele viny. „Okrem toho, je to skôr na ich upokojenie. Aby mali pocit, že sa držia svojich princípov.“

Nedalo jej to. „Nezdá sa ti, že tak sa správajú tvory, ktoré majú dušu?“

„Sarah,“ varoval ju.

Auto sa odlepilo od cesty.

Sarah sa najskôr zľakla, že zišla do priekopy. Predok auta prudko klesol, vrazila do volantu a otec sa zošmykol zo sedadla na palubnú dosku. Vykríkol, väčšmi od prekvapenia ako od bolesti, a zachytil sa. Sarah šliapla na brzdu, ale nič sa nestalo. Stále sa nakláňali dopredu, akoby chcelo auto dokončiť premet...

Až kým neklesla aj zadná časť auta a oboch ich neodhodilo späť do sedadiel.

„Čo to, dočerta, bolo?“ zvolal otec znepokojene.

Auto sa opäť naklonilo dopredu a Sarah sa pozrela na cestu.

V PLAMEŇOCH

Klesala pod nimi.

„Zdvihol nás.“ Otec natahoval krk k zadnému oknu.

Aj Sarah sa obzrela, ale iba na chvíľu, lebo sa neodvažovala pustiť volant. Drak chytil auto do zadných pazúrov a niesol ho ako orol, ktorý ulovil lososa. Sarah sa pozrela dopredu, na cestu a stromy, ktoré sa mihali pod nimi. Drak mával širokými krídlami a niesol ich – aspoň v to dúfala – na farmu.

„Zdvihol nás,“ zopakoval otec. Ledva ovládal hnev, preto si ani nevšimol, že o drakovi hovorí ako o *osobe*.

„Myslíš si, že nás pustí?“ opýtala sa Sarah.

Z tváre otcovi vyčítala, že odpoveď nepozná. Drak ich zvieral v pazúroch a v tej chvíli nemali nijakú kontrolu nad vlastným osudom.

2

Tvrdo dopadol na zem. Chytil si zápästie a chvíľu sa nehýbal, dúfal, že ho nemá zlomené. Zhlboka dýchal a bolesť zoslabla, nebola prenikavá ako pri zlomeninách. Mal s tým skúsenosti, ako dokazovala jeho pokrivená kľúčna kosť. Opatrne sa prevalil a ohýbal zápästie. Bolelo, ale fungovalo.

So zastonaním vstal. Cestovná taška dopadla asi dvadsať metrov od neho a našiel ju až po spanikárenom, horúčkovitom pátraní. Keby ju stratil, situácia by sa značne zhoršila. Presnejšie povedané, bola by to úplná katastrofa.

Všetkému by bol koniec.

Našiel ju medzi papraďami, ktoré mu na hrubom zimníku zanechali mŕtve spóry. Keď tašku vyhrabal, rozopol zips, skontroloval jej obsah a opäť ju zavrel. Mal v nej tú najpodstatnejšiu vec, ale aj voľu a jedlo, aby cestou nemusel prichádzať do kontaktu s ľuďmi.

Niektorým stretnutiam sa, pravdaže, nevyhne. Ale tie ho nedesili.

Bol na ne pripravený.